

Konsten att undervisa ryttare – hur arbetar ridlärare?

Susanne Lundesjö Kwart, Filosofie doktor pedagogik, Institutionen för husdjurens biovetenskaper, SLU

Ridundervisning har en traditionsbunden kultur där undervisning i grupp och instruktioner innehållande korta kommandon varit den huvudsakliga kommunikationsvägen. Forskning har dock visat att ridande vid ridskolor har önskemål om mer individualiserad undervisning och mer coachande undervisningsformer.

Det unika med ridundervisning är att det är tre parter (ridlärare, ryttare och häst) medverkande i undervisningssituationen, det innefattar också en praktisk kunskap att rida, vilket ställer särskilda krav på både lärare och elev (ryttare). Forskning visar att framgångsrika ryttare ofta utvecklat en särskild, så kallad ryttarkänsla. För att lära sig rida med känsla krävs tajming och snabb feedback från ridläraren under pågående ridning.

I aktuell presentation kommer resultat från två studier att redovisas. Dels en studie om gruppundervisning och individuella instruktioner, dels en studie om instruktioner vid individuell ridundervisning där ryttarkänsla är i fokus. Data kommer från ett större material där 10 ridlektioner i grupp respektive 40 individuella ridlektioner videofilmats och analyserats med hjälp av multimodal interaktionsanalys.

Resultaten från studien av gruppundervisning visar att ridlärare och elever tillsammans arbetar för att skapa utrymme för instruktioner, instruerade handlingar från ryttaren (det vill säga att följa instruktion) och slutligen feedback på handlingarna. Dessa så kallade instruktions-utrymmen är begränsade i tid och rum och deltagarna samarbetar för att möjliggöra dem genom bland annat placering i relation till varandra, ridlärarens användning av sin röst och blick.

Studien från ridundervisning med individuella ryttare visar hur ridlärare arbetar med olika fokus i sina instruktioner, ibland ryttarens sits och agerande, ibland hästens beteende och aktivitet, ibland ett fokus på förmedling av en viss känsla. Analyserna visar även hur ridlärare tolkar hästens beteende och rörelser och ger visuella, verbala samt förkroppsligade beskrivningar eller liknelser.

Slutsatsen är att ridning är en mycket svår kunskap att undervisa om och det innefattar en komplicerad och komplex situation där ridlärare, ryttare och hästar samarbetar för att skapa instruktionsutrymmen och möjlighet till dialog. Ridläraren har en viktig roll som hästens tolk och guidar/modellerar fram hur ryttaren bör utföra olika hjälper för att hästen ska förstå.

Bild: Susanne Lundesjö Kwart